

Dr. MILOS HLADIK vezérőrnagy
F E L S Z Ó L A L Á S A

Tisztelt Elvtársak!

Mindenekelőtt engedjék meg, hogy őszinte köszönetet mondjak lengyel barátainknak - értekezletünk szervezőinek és figyelmes házigazdáinak - az értekezlet összehívásában tanúsított kezdeményezésért, küldöttségünk meghívásáért és mindazért a munkáért és gondoskodásért, amelyet munkánk maximálisan kedvező feltételeinek megteremtése érdekében fejtettek ki.

Elsősorban hangsúlyozni szeretném, hogy jelen értekezletünket fontosnak és rendkívül hasznosnak tartjuk, továbbá kifejezésre kívánom juttatni azt a meggyőződésünket, hogy értekezletünk eredményei elősegítik az értekezleten részt vevő valamennyi hirszerző szolgálat előtt álló további feladatok végrehajtását, a kölcsönös együttműködés erősítését és elmélyítését - két- és sokoldalú alapon.

A csehszlovák küldöttség nevében szeretném kifejezni egyetértésünket a szovjet hirszerzés küldöttsége képviselőjének, Vlagyimir Alexandrovics KRJUCSKOV elvtárs felszólalásával; a nemzetközi politikai helyzet-értékelésével és az adott időszakban a hirszerzéseink előtt álló feladatok jellemzésével.

Felszólalásomban, az általunk szerzett tapasztalatok alapján szeretném dokumentálni és megerősíteni a szovjet elvtársak részéről elhangzott egyes elvi következtetéseket, valamint

- 2 -

azokat a következtetéseket, amelyek a hirszerzéseink tájékoztató osztályai vezetőinek már lezajlott értekezletéből adódnak és amelyek helyt kaptak értekezletünk záródokumentumtervezetében.

Az utóbbi évek nemzetközi politikai fejlődése a Szovjetunió Kommunista Pártja, a szocialista közösség országainak kommunista- és munkáspártjai aktív, célirányos és elvi politikájával tűnik ki, amely a biztonság garantálására, a világbéke megerősítésére és a szocializmus erőinek további növelésére irányul.

A nemzetközi helyzetet részletesen elemezte V.A. KRUCSKOV elvtárs plenáris ülésünk első részében.

Annak ellenére, hogy rendkívül pozitív eredményeket értünk el, a feszültség enyhítése, a békés egymás mellett élés és együttműködés folyamatának visszafordíthatatlanságáért folyó küzdelem a kiéleződő osztályharc rendkívül bonyolult nemzetközi helyzetében zajlik.

Az imperializmus erői a világban bekövetkezett fejlődés visszafordítására törekszenek, mert ez a folyamat számukra kedvezőtlen. A Pentagon és a NATO arra összpontosítja figyelmét, hogy ütőképesebbé tegye fegyveres erőit, tökéletesíti a fegyverzetet, új típusú és rendszerű - köztük nukleáris-rakéta - fegyvereket vet be.

Erről tanuskodik SCHLESINGER USA hadügyminiszternek a támadólagos atomfegyverek úgynevezett célpontáthelyezése kérdésében kidolgozott irányvonallal kapcsolatos álláspontja.

A militarista és reakciós körök elutasítják a közép-európai had-erő- és fegyverzetcsökkentést, sőt intézkedéseket tesznek a

- 3 -

nemzeti hadseregek erősítésére. Ebben a vonatkozásban fontos szerepet játszik az NSZK, ahol nemcsak az USA katonai potenciáljának erősítése folyik, de az NSZK nemzeti fegyveres erőinek erősítése is, mint ahogy erről szemléltetően tanuskodnak SCHLESINGER NSZK-ban folytatott tárgyalásainak eredményei.

A militarista és a reakciós körök a nemzetközi helyzet kiélezésére és a világ egyes térségeihez fűződő érdekeik előmozdítása céljából a katonai eszközök alkalmazásának elérésére törekszenek. Ebben a tekintetben a legveszélyesebb háborus tüzfészek továbbra is a Közel-Kelet és a Földközi-tenger térsége.

Az imperializmus célja a világnak ebben a stratégiai szempontból fontos térségében a Szovjetunió és a szocialista közösség országai befolyásának gyengítése és e térség feletti teljes ellenőrzés újbóli gyakorlása, saját stratégiai, politikai és gazdasági érdekeinek, de mindenekelőtt az arab olaj feletti ellenőrzésnek biztosítása.

Az imperializmus az általa alkalmazott taktikában - a reakciós arab rezsimekre - különböző eszközök felhasználására számít, beleértve a puccsok szervezését is. A rendelkezésünkre álló adatok szerint az Egyesült Államok jelenleg a haladó rezsimek, köztük az iraki, sziriai és egyiptomi rezsimek az államapparátusban végrehajtandó kádercsere, az imperialista államokkal és azok érdekeivel szoros kontaktusban álló szakértő-technokraták előléptetése útján történő fokozatos megváltoztatására irányítja erőfeszítéseit.

Az említett taktika arra számít, hogy a káderek fokozatos cseréje nem vált ki annyira határozott ellenállást, mint az erőszakos puccsok. Az előirányzott taktika kereteiben az USA, Anglia, Franciaország és az NSZK már összehangolta

lépéseit. E taktika valóraváltását kell, hogy elősegítsék az EAK-ba és más arab országokba történő gazdasági behatolás tervei.

A jelenlegi nemzetközi helyzetben fontos, új elem a válságjelenségek nagymértékű kiéleződése a fejlett tőkés államok gazdaságában, amelyek - számos jelből ítélve - az 1975. évben még élesebbek lesznek. A tőkés gazdaság fokozódó gazdasági és valutaválságának kísérőjelensége az egyes monopolcsoportok közötti harc kiéleződése az USA-ban, de az amerikai, európai és japán monopóliumok között is. Ez az USA és néhány nyugat-európai ország, valamint Japán közötti ellentmondások kiéleződésében jut kifejezésre.

Az USA és más kapitalista országok tervei, amelyeknek célja a tőkés világ előnyös áron szerzett nyersanyaggal, részben olajjal való ellátásának biztosítása, és az olajtulajdonosok által szerzett ugynevezett olajdollároknak a tőkés piacokra történő visszatérítése, kihatnak az USA és a szövetségesei, valamint a fejlődő országok közötti viszonyra.

Ezen ráhatási eszközök, vagy katonai eszközök alkalmazásának lehetőségeit "latolgató", az olaj- és nyersanyag kérdésében a nyugati érdekek előrehaladását szolgáló tervek negatív következményeket vonhatnak maguk után a nemzetközi kapcsolatokban.

A válságjelenségek szaporodása belpolitikai problémákat von maga után számos fejlett kapitalista országban. Az a törekvés, hogy a gazdasági válságot a munkanélküliség növelése, a fogyasztás és az életszínvonal csökkentése útján oldják

- 5 -

meg, a néptömegek részéről elégedetlenséget vált ki. Ez, a maga részéről méginkább gyengíti a burzsoá kormány pozícióit, fokozza a tekintélyuralmi rezsimek megalakítására irányuló tendenciát, a puccsok és a külföldi beavatkozás veszélyét.

A kapitalista államokban tapasztalható válságjelenségek elmélyülésével és az imperializmus reakciós erőinek az enyhülési politika elleni harcával kapcsolatban nem zárható ki, hogy az egyes kormányok, köztük az amerikai kormány, arra fog törekedni, hogy a helyzetet fegyverkezési hajsza útján oldja meg, ami elősegítené a békés egymás mellett élési folyamat megzavarására irányuló tendenciák fokozódását.

A fentiek alapján állandó éberséget kell tanusítanunk és figyelemmel kell kísérnünk a helyzet alakulását a főbb kapitalista országokban.

Teljes egészében egyetértünk hirszerző szerveink tájékoztató osztályai vezetőinek értekezletén elfogadott következtetéseikkel a jelenlegi kínai vezetés ellenséges tevékenységét illetően. Az utóbbi időben kialakult helyzet maradéktalanul megerősítette, hogy a KNK maoista vezetésének szovjet- és kommunistaellenes tevékenysége rendkívül fontos tényezője a Szovjetunió és a szocialista közösség országai, a nemzetközi kommunista mozgalom és a világ haladó erői elleni ellenséges tevékenységnek. A KNK azon törekvése, hogy szakadást idézzon elő a szocialista közösség egységében, megmutatkozik a CSSZK és a KNK közötti kapcsolatokban is. A CSSZK-ban aktivizálja tevékenységét a KNK követség, amelynek munkatársai részéről törekvés tapasztalható a csehszlovák állampolgárokkal való

- 6 -

kapcsolatok kialakítására, előfordulnak maoista sajtóanyagok terjesztésének esetei is. A kínai diplomaták következetesen törekszenek arra, hogy a legkisebb eltéréseket is felfedjék a szocialista országoknak az egyes kérdésekhez való hozzáállásában.

A hozzánk beérkezett adatok arról tanuskodnak, hogy a KNK erőteljesen törekszik a Varsói Szerződés országai balkáni pozícióinak gyengítésére, amely az utóbbi időben a KNK-nak az új jugoszláviai jelenségekhez való viszonyában jutott kifejezésre, amikor is a KNK támogatásban részesítette a nacionalista, revizionista és szovjetellenes erőket.

Ennek további bizonyítéka az a támogatás és ösztönzés, amelyben CEAUSESCU nacionalista irányvonala részesül Romániában.

A kínai vezetés minden eszközzel igyekszik fékezni és akadályozni a nemzetközi enyhülési folyamatot. Taktikai irányvonaluk kidolgozása során a kínaiak a nemzetközi helyzet kiéleződésére, többek között a Szovjetunió és az USA közötti konfliktus kialakulására számítanak.

A KNK nagy intenzitást tanusít a világ különböző országaiban meglévő legreakciósabb erőkkel való kapcsolatok létesítése terén. Eklatáns példa erre JACKSON amerikai szenátor KNK-ban folytatott tárgyalása és az a javaslat, hogy a jövőben az USA-ban olyan erők lesznek hatalmon, amelyek megakadályozzák az USA és a Szovjetunió közötti kapcsolatok további fejlődését. A rendelkezésre álló adatok szerint a JACKSON köré tömörült reakciós erők arra törekszenek, hogy az USA a jövőben ne tulajdonítson olyan nagy jelentőséget a Szovjetunió és az USA

- 7 -

közötti kapcsolatok további fejlesztésének, sőt, segítse elő a KNK és a Szovjetunió közötti kölcsönös kapcsolatok kiéleződését. Ragaszkodva ehhez az irányvonalhoz, azt javasolják, hogy újból vizsgálják felül az USA Tajvannal kapcsolatos politikáját és létesítsenek teljes diplomáciai kapcsolatot a KNK-val, bővítsék a kereskedelmi kapcsolatokat és a tudományos-technikai együttműködést, továbbá kezdjenek tárgyalásokat az USA és a KNK ázsiai érdek-szféráiról.

Európában a maoista vezetés olyan reakciós és militarista körökkel létesít kapcsolatot, amelyek az európai együttműködés ellen szállnak sikra, a revansizista politika és a lázas fegyverkezés felé orientálódnak. A maoista vezetés ebben az összefüggésben száll sikra az európai biztonsági és együttműködési konferencia ellen, miközben nem utasítja el a NATO támogatását. Azzal az állítással, hogy a Szovjetunió és a Varsói Szerződés katonai potenciálja komoly és közvetlen veszélyt jelent Nyugat-Európa számára, a KNK az Európában bekövetkezett pozitív fejlődést igyekszik megakadályozni. Tipikus példa erre az a körülmény, hogy a KNK a nyugat-németországi szélsőjobboldali erőkre orientálódik. A nyugat-német reakció a német nép ugynevezett egységéről szóló tézisének támogatásával a kínai vezetés nyíltan fellép az NDK ellen és ezzel ténylegesen a háboru utáni európai rendezés ellen száll sikra.

Ázsiában a maoisták minden eszközzel igyekeznek megakadályozni a kollektív biztonsági rendszer létrehozását és gyengíteni az ázsiai országok kölcsönös kapcsolatait a Szovjetunióval és a szocialista közösség országaival. Szovjetellenes terveiben a kínai vezetés számol az amerikai katonai erők ázsiai jelenlétével, valamint az indokínai konfliktus saját céljaira

történő felhasználásával és az indiai szubkontinensen meg-
levő feszültséggel.

A KNK és a Dél-Amerikával kapcsolatos kínai politika szán-
dékairól tanuskodik az a támogatás, amelyben a kínai vezetés
a chilei fasiszta juntát és más fasiszta rezsimeket részesít.

Rendkívül veszélyes a maoista vezetésnek az a törekvése,
hogy az el nem kötelezett országok képviselőjeként lépjen
fel és hogy ezeket az országokat szovjetellenes alapon egy
blokkba tömörítse.

A maoista vezetés tevékenysége sokoldalú, a nemzetközi poli-
tika valamennyi fő kérdését érinti és a világ minden országá-
ra vonatkozik. Ezzel kapcsolatban az a feladat áll előttünk,
hogy következetesen és rendszeresen figyeljük tevékenységét
és tanulmányozzuk szándékait.

Az utóbbi időben fokozódik az imperialista államok azon tö-
rekvése, hogy megbontsa a szocialista országok egységét, a
Szovjetunióval való szövetségüket, a szocialista integráció
fejlődő folyamatát és koordinált külpolitikájukat, amely egyik
alapvető feltétele a világ pozitív fejlődésének. Az Egyesült
Államok és a NATO-tagállamok az egyes szocialista országokkal
kapcsolatos differenciált politikájuk folytatásában egyesítik
erőfeszítéseiket. Csehszlovákia szempontjából nem tekinthető
véletlennek az a tény, hogy az USA kormánya még nem írta alá
az USA és a CSSZK közötti, a vagyoni és jogi kérdések rende-
zésével összefüggő, már parafált megállapodást, amely egyebek
mellett kimondja annak a 18 tonna sulyu aranynak a Csehszlová-
kia részére történő visszaadását, amelyet a hitlerista meg-

- 9 -

szállók tulajdonítottak el Köztársaságunkban a második világháboru idején. Ez az arany a háboru után 30 évvel még mindig az amerikai páncélszekrényekben van. Az USA a maga részéről újabb és újabb követelményeket támaszt a CSSZK-val szemben és akadályozza az amerikai-csehszlovák kapcsolatok normalizálásának és fejlesztésének folyamatát.

Az NSZK kormánya igen lassan hajtja végre azokat a határozatokat, amelyeket BRANDT múlt év végén tett csehszlovákiai látogatása idején fogadtak el, és a CSSZK a szocialista országok és az NSZK közötti kapcsolatokban az utolsó helyen áll.

Rendkívül éles politikai irányvonalat folytat országunk vonatkozásában Franciaország, Olaszország és mindenekelőtt Nagybritannia. A Csehszlovákia és Nagybritannia közötti kapcsolatokban nem történt lényeges pozitív változás az új labourista kormány megalakítása után sem.

Három héttel ezelőtt, az angol parlament meghívására MARK elvtársnak, a szövetségi gyűlés elnökhelyettesének vezetésével csehszlovák parlamenti küldöttség utazott Angliába. Ez volt az első hivatalos angliai látogatás a 68-as ellenforradalmi megmozdulás szétverése óta. A küldöttség érkezését az angol tömegtájékoztatói szervek durva provokációs kampánya előzte meg, melynek hangadója a "Times" londoni újság volt.

Ezek a szervek két héten át fő érvként országunk szuverenitásával és a szocialista demokráciával kapcsolatos kételkedéseket hangsúlyozták. Ez a kampány része volt annak a terv-

- 10 -

nek, hogy fenntartsák az ugynevezett csehszlovák kérdés aktualitását és visszaéljenek azokkal a válságjelenségekkel, amelyek az 1968-69 években voltak országunkban.

A közelmúltban kapott adataink szerint a NATO szervek azt javasolták a paktum tagállamai kormányainak, hogy ne reagáljanak a CSSZK külpolitikai jellegű kezdeményező javaslataira azok előzetes, alapos tanulmányozása nélkül.

A NATO elsősorban a magasszintű hivatalos találkozókat tartja nemkívánatosnak. Ezek a találkozók állítólag igazolják a szövetséges csapatok 1968. augusztusában a CSSZK-ba történt irányítását.

A NATO említett álláspontja nem marad hatástalan a nyugat-európai országok CSSZK-hoz való viszonyára. Példaként hozható fel erre Belgium, mellyel nagymértékben elhidegültek a kapcsolatok. Visszavonták a hivatalos belga ^{állami} küldöttségek korábban tervezett csehszlovákiai utazásait. Ez az álláspont megmutatkozik a Belga Szocialista Párt CSSZK-hoz való viszonyán, amely hatálytalanította a CSKP képviselőinek előzetes meghívását a Belga Szocialista Párt ideológiai kongresszusára, sőt, a kongresszusi anyagba éles csehszlovákellenes tételket iktattak be.

Elhidegülés, illetve stagnálás tapasztalható más országokkal, például a Hollandiával és Olaszországgal való kapcsolatokban.

Az említett problematikával és a CSSZK iránti differenciált politikával függ össze néhány kapitalista ország kommunista pártjának álláspontja, melyek a mai napig sem ismerik el annak az internacionalista segítségnek a szükségességét, amelyet

- 11 -

a Varsói Szerződés tagállamai nyújtottak 1968-ban és egyes esetekben nyíltan bírálják az 1969 augusztusa utáni csehszlovákiai fejlődést, sőt olykor egyetértenek a csehszlovák emigráció és a szocialistaellenes erők eszmei-politikai platformájával. Ezekkel az esetekkel szívesen él vissza nemcsak a burzsoá propaganda a csehszlovák - és szovjetellenes kampányokban, de a kapitalista államok hivatalos szervei is.

Várható, hogy Csehszlovákiának a Szovjet Hadsereg általi felszabadítása 30. évfordulójával kapcsolatban újabb csehszlovák és szovjetellenes kampányokat szerveznek.

A szocialista közösség országaival szembeni differenciált politika folytatására irányuló koordinált nyugati erőfeszítések részét képezik Nyugat kereskedelmi és gazdasági elgondolásai és szándékai, többek között az EGK-nak a szocialista közösség országaival kapcsolatban előirányzott célkitűzései. Az említett körök továbbra is kísérletet tesznek arra, hogy megzavarják, vagy legalább korlátozzák a szocialista integrációs folyamatot a KGST kereteiben, ennek során számolnak az egyes szocialista országok közötti nézeteltérésekkel, amelyek alapján az EGK arra kényszeríthetné a szocialista országokat, hogy fogadják el a kereskedelmi és gazdasági kapcsolatokra vonatkozó feltételeit.

Az imperialista államok bomlasztó terveiben nagy jelentőséget tulajdonítanak a Balkánnak. Különböző eszközök, köztük "Sarkcsillag" tervhez és az ugynevezett "tájékoztató-irodások" szférájához tartozó új ausztriai kampányok segítségével igyekeznek olyan benyomást kelteni, hogy a szocialista közösség országai veszélyeztetik Jugoszláviát, igyekeznek megváltoztatni a Jugoszlávia és a szocialista közösség országai közötti

- 12 -

jelenlegi kapcsolatok és a jugoszláviai belpolitikai helyzet fejlődésének irányát. Az imperialista államok ezzel egyidejűleg olyan intézkedéseket tesznek, amelyek elősegítik Jugoszlávia, Albánia és Románia közeledését azzal, hogy egyesítsék ezeket az országokat a Varsói Szerződés tagállamai ellen.

Szolgálatunk éppen a legutóbbi évben tanulmányozta részletebben az Albán Népköztársaság helyzetének alakulását néhány olyan aspektus feltárása céljából, melyek lehetővé tennék a szocialista országokhoz való valamelyes közeledését és az aktív segítségnyújtást ebben a vonatkozásban.

Tapasztalataink alapján módunkban áll olyan következtetést tenni, hogy Albániában bizonyos jelentéktelen, szervezetlen tendenciák és erők voltak és vannak, amelyek a KNK politikájának nyilvánvalóan Szovjetunió elleni vonalára irányítják a figyelmet és bírálják a KNK elvtelen közeledését az imperialista államokhoz és reakciós erökhöz. Ez a bírálat kapcsolatban állt olyan véleményekkel, hogy szükség van az ANK politikájának nagyobb kiegyensúlyozottságára és a szocialista közösség országaival a kapcsolatok részleges felújítására kereskedelmi és gazdasági téren.

A legutóbbi albániai események, HODZSA és hivei személyi hatalmának megerősödése, az Albán Munkapárt legutóbbi plénumán a nemzetvédelmi miniszter eltávolítására vonatkozó határozat elfogadása és a jelenlegi külpolitikai irányvonal jóváhagyása azt eredményezte, hogy a centrifugális erőket - amelyek kinyilvánították a potenciális ellenzékhez való tartozásukat, illetve azokkal való együttműködésüket - vég-

képp megfélemlítették. Fentiek alapján megállapítható, hogy a közeljövőben nem lehet számítani arra a lehetőségre, hogy aktív ráhatást tudunk gyakorolni az ANK-ra a politikai kapcsolatok kérdésében.

Jelenleg meglehetősen korlátozottak a lehetőségek a kereskedelmi kapcsolatok terén. E kapcsolatok léte azonban lehetővé teszi számunkra egyes intézkedések megvalósítását - a befolyásolás és a kapcsolatok fenntartása érdekében. Ahhoz, hogy ez a tevékenység eredménnyel járjon, következetes, koordinált tevékenységet kell folytatni a szocialista országok és az ANK közötti kereskedelmi-gazdasági kapcsolatokban és rendszeres tapasztalat- és információcserét kell alkalmazni.

A nemzetközi méretű egyre élesebbé váló osztályharc körülményei között fokozódik Nyugat diverziós tevékenysége is a szocializmus ellen. A kapcsolatok fejlődésével és az európai együttműködési és biztonsági értekezlettel összefüggésben helyt kapnak olyan lépések, melyeknek az a célja, hogy befolyást gyakoroljanak a szocialista országok belpolitikai fejlődésére. Szolgálatunk regisztrálja azokat a különböző kísérleteket, amelyek a csehszlovákiai ellenforradalmi erőknek nyújtandó támogatásra irányulnak.

Tudunk olyan esetről, amikor az ellenséges csehszlovák emigráció vezető képviselői koordinálták lépéseiket az USA és a NATO ideológiai diverziós és hirszerző központjaival.

A csehszlovák emigráció ideológiai diverziós tevékenységére jellemzőek azok a szervezett erőfeszítések, hogy fenntartsák és tovább szítsák az ellenforradalmi illegális államellenes

tevékenységét. Továbbra is folytatják azt a tevékenységüket, amely a szovjetellenes hangulat élénkítésére, a párt és állami vezetés szocialista társadalmunk további pozitív fejlődését célzó intézkedéseinek megzavarására irányul. Előfordult az államapparátussal való kapcsolatlétesítés és ebbe az apparátusba történő behatolásra, rendszeres, de észrevétlen tevékenységgel politikai rendszerünk bomlasztására, e célból pedig valamennyi elérhető legális lehetőség felhasználására irányuló törekvés.

Az említett célok valóra váltásában közreműködik az egyes szocialista országok emigránsai és disszidensei képviselőinek egyesülése, amely kísérletet tesz olyan közös ideológiai diverziós szervek és eszközök kialakítására, mint amilyen például a "Kontinent" c. folyóirat, vagy olyan értekezletre hívja össze az egyes csehszlovák emigránsokat és a Szovjetunióból disszidált személyeket, mint amilyenre 1974. november elején került sor Párizsban.

A szocialista országok elleni ideológiai diverziós tevékenységben fontos szerepet játszik az NSZK. Meglevő adataink alapján olyan következtetést vontunk le, hogy az ideológiai diverziós központok nagy része az NSZK területén van.

Az NSZK területéről a CSSZK elleni fokozott ideológiai diverziós tevékenységben részt vesznek az egyes nyugat-német intézetek, részben az ugynevezett "Ost-Institut"-ok. Ideológiai diverziós célokat követ az NSZK hivatalos politikája is. Nyugat-Németország maximális erőfeszítéseket tesz a kulturális és tudományos kapcsolatok terén, egyetlen alkalmat sem mulaszt el arra, hogy meghívjon egyes személyeket, vagy egész együtteseket, ilyen esetekben azonban saját érdekeit és céljait tartja

szemlőtt. Az NSZK-ban segítik mindenféle disszidens és jobboldali író irodalmi alkotásának kiadását, kommunista- és szocialistaellenes provokatív jellegű szindarabokat tűznek műsorra. Sőt, mi több ezen az alapon igyekeznek bebizonyítani a csehszlovák kultúra kapcsolatát a nyugat-német és általában Nyugat kulturájával.

A kulturakapcsolatokon kívül az említett körök az ugynevezett humanitárius területen is fokozzák tevékenységüket, részben a német nemzetiségű csehszlovák állampolgárok kérdésében.

Az NSZK kormánya a CSSZK-val folytatott tárgyalások során rendszeresen előtérbe helyezi az ugynevezett humanitárius kérdéseket és maximális "szabadságot" követel az NSZK-ba áttelepülni kívánó német nemzetiségű csehszlovák állampolgároknak.

A szocialista közösség országai és a feszültség enyhülése elleni tevékenység fontos tényezője a nemzetközi cionizmus.

A korábbi időszak szemléltetően megmutatta a nemzetközi cionizmusnak a szocialista közösség országai elleni ellenséges tevékenységének irányát és jellegét, valamint azokat a lehetőségeket, amelyeket a nemzetközi cionizmus felhasznál tevékenysége során nem csak a kapitalista országokban, de az akciók megszervezésének lehetőségét is közvetlenül a szocialista országokban. Itt általában véve nem a szocialista országokban élő zsidók mesterségesen kialakított kérdéséről van szó, hanem arról a törekvésről, amely a szocialista országok politikájának kompromittálására, a szocialista országokon belüli ellenséges tevékenység megszervezésére irányul az imperialista erők, a szocialista közösség országai elleni komplex tevékenységének keretében.

- 1 6 -

A birtokunkban levő adatok azt bizonyítják, hogy a cionista központok hatalmas összegeket fordítanak a szocialista közösségen belüli helyzet alapos tanulmányozására, melyhez felhasználják az USA-ban, Angliában, Ausztriában, Belgiumban, Izraelben és más országokban működő különböző kutató intézeteket és szervezeteket. Minden egyéb mellett a kommunista pártoknak a cionizmus problematikájára vonatkozó álláspontja, valamint az izraeli politika iránti viszonyuk az, ami érdeklődésük tárgyát képezi.

Az említett körök az 1968-69-es években szerzett tapasztalatok alapján a CSSZK vonatkozásában igyekeznek újabb lehetőségeket keresni arra, hogy befolyást gyakorolhassanak nemcsak a CSSZK-ban élő zsidókra, de a lakosság minél szélesebb tömegeire is. Az adott esetben elsősorban a cionista propagandáról, Izrael politikájának védelméről, az izraeli helyzet dicsőítéséről, stb. van szó. Megszervezik továbbá sajtóanyagoknak a CSSZK-ba történő beküldését, elősegítik a kapcsolatok létrehozását és a befolyásolási tevékenységet, elsősorban az értelmiségi körökben.

A CSSZK ellen irányuló tevékenység kereteiben a cionisták aktívan felhasználják Ausztria fővárosát - Bécsét. Izrael szintén él azokkal a lehetőségekkel, melyeket a CSSZK elleni tevékenységhez az egyes szocialista országok szolgáltatnak számára.

Szolgálatunk konkrétan ellenőrizte egy olyan csatorna létezését Romániában, amelynek segítségével a csehszlovák állampolgárok titokban ellátogathatnak Izraelbe.

A cionista szervezetek széles körű részvétele és bekapcsolása a szocialista közösség országai és a kapitalista, valamint a

- 17 -

fejlődő országokban levő haladó erők elleni nyugati kampányba összefügg a csehszlovák emigráció rendkívül aktív támogatásával, melynek képviselői az 1968-69 években a CSSZK-ban az ellenforradalmi tevékenységet a cionizmussal szorosán együttműködve folytatták.

1972 óta aktív tevékenységet fejt ki az ugynevezett "Csehszlovákiából származó zsidók Nemzetközi Tanácsa", melynek célja, érdekeltté tenni a Nyugaton élő zsidó származású emigránsokat a tanáccsal való együttműködésben. Ez a tanács együttműködik más, hasonló szervezetekkel, mint például a new-yorki "A csehszlovák zsidók történelmének kérdéseivel foglalkozó társasággal" stb. Az említett tanács tevékenységének célja tudatosítani az emigráns zsidók körében a cionizmus érdekeit, elősegíteni az ugynevezett zsidó kérdés CSSZK-ban való felvetését, a CSSZK-val szembeni jogi és vagyoni igények előterjesztésére vonatkozó javaslatok kidolgozását, cionista irodalom CSSZK-ban történő terjesztését, stb.

A tájékoztató osztályok vezetői értekezletének határozatai értelmében célszerűnek tartjuk a nemzetközi cionizmus szocialista közösségünk országai elleni tevékenysége terveinek leleplezését. Tekintettel arra, hogy a cionista szervezetekbe történő behatolás - véleményünk szerint - eléggé nehéz, szükségesnek tartjuk elmélyíteni szolgálataink tevékenységének koordinálását ebben a kérdésben.

A szocialista országok elleni nyugati célirányos tevékenység teljes egészében megfelel a Vatikán tevékenységének. Az 1968-1969 években szerzett tapasztalataink és a jelenleg rendelkezésünkre álló adatok megerősítik a Vatikán ellenséges tevékenységének rendkívüli fontosságát.

- 18 -

Ami a CSSZK-t illeti, a Vatikán igyekszik megőrizni és még inkább aktivizálni állampolgáraink vallási hangulatát és fejleszteni az országban a vallási életet. Erre a célra használják fel a vatikáni körök, hogy 1968-ban megerősödtek az egyház pozíciói és egyházi tradíciók, valamint az a körülmény, hogy a jobboldali elemek egy részénél a szocialista-ellenes hangulat a vallási meggyőződésre és az egyház platformjára való átállásban ölt formát. Ennek során a Vatikán fokozott figyelmet fordít az ifjúságra, ami különösen nyugtalanító.

Különböző eszközök, köztük a hivatalos tárgyalások, segítségével a Vatikán arra törekszik, hogy pozíciókban tartsa a szocialista renchez negatívan viszonyuló embereit. Megakadályozza az egyházi pozíciókba olyan személyek kinevezését, akik akár hívei a szocialista rendszernek, akár lojálisan viszonyulnak ahhoz. Ez a kérdés egyike a CSSZK és a Vatikán állami szervei közötti tárgyalások főbb vitás pontjainak.

A Vatikán a CSSZK területén létrehozta a katolikus hierarchia illegális titkos hálózatát, amelyet aktívan felhasznál saját céljaira.

A Vatikán rádióközlés, sajtóanyagok és személyes kapcsolatok útján gyakorol ellenséges befolyást a csehszlovák lakosságra. Elég nagy méreteket öltött a vallási, ellenséges tartalmu sajtóanyagok CSSZK-ba történő beküldése; erre a célra a Vatikán nem csak a hivatalos postai kapcsolatokat, de illegális csatornáit is felhasználja.

Fontos szerepet játszanak az egyes katolikus szervezetek és intézetek, amelyek részben Ausztriában, az NSZK-ban, Olaszországban, az USA-ban és Kanadában működnek. Fontos szerepet

- 19 -

játszik továbbá az aktívan működő cseh és szlovák emigráció, amely teljes támogatásban részesül a Vatikán részéről. A vatikáni körök intenzíven felhasználják a pápi körökből emigrált személyeket arra, hogy személyes kapcsolatokat létesítsenek a külföldre utazó csehszlovák állampolgárokkal, valamint arra, hogy titkos összeköttetési csatornákat létesítsenek a CSSZK-val.

Szolgálatunk szükségesnek tartja a Vatikán terveinek és szándékainak rendszeres figyelését, a szocialista országokban meglévő pozíciói megerősítésére vonatkozó terveinek tanulmányozását, titkos hierarchiájának felderítését, az egyes szocialista országokban létesített titkos összeköttetési csatornáinak és kapcsolatainak feltárását, valamint az egyházi emigráció ellenséges tevékenysége elleni aktív lépések megtételét.

Feltételezzük, hogy az egyház és a katolicizmus problematikájával kapcsolatban a többi hirszerzéssel, köztük a MNK és a LNK hirszerző szerveivel fennálló együttműködés bővítése rendkívül hasznos és célszerű lesz.

A kialakult helyzetben - nézetünk szerint - a CSSZK, de nem csak a CSSZK elleni ellenséges tevékenységben komoly fegyvert képeznek a csehszlovák emigránsok aktív ellenséges egyesülései és szervezetei.

Jelenleg körülbelül 110 ezer csehszlovák emigráns tartózkodik külföldön, ezek közül mintegy 73 ezer emigrált 1968 augusztusa után. Ezen kívül több ezer honfitársunk él külföldön.

- 20 -

A csehszlovák emigráció egészében véve kiterjedt bázist jelent az ellenség számára, amelyet ideológiai bomlasztó központjai aktívan felhasználnak az antikommunizmus taktikai és stratégiai céljainak elérésére. Ezt a bázist széles körben felhasználják az egyéb ellenséges különleges szervezetek is. Az ellenség saját céljaira elsősorban azokat az egyes csehszlovák emigránsokat és csoportokat használja fel, amelyek a legrekációsabb vezető emigráns körök befolyása alatt állnak.

Tapasztalataink azt mutatják, hogy a csehszlovák emigráció nem tudja elérni soraiban az egységet, hogy a jövőben is folytatódjanak az emigráció elszigeteltségi tendenciái és, hogy - figyelembe véve a csehszlovákiai pozitív belpolitikai fejlődést - az ellenségnek nem sikerül majd számszerűleg növelni azon emigránsok sorait, akik aktívan fellépnek a CSSZK ellen.

A csehszlovák hirszerzés emigrációval kapcsolatos tevékenysége az alábbi célok elérésére irányul:

- a csehszlovák emigráció legaktívabb csoportjai szándékainak és elgondolásainak leleplezésére és bomlasztó tevékenységének megbénítására; a csehszlovák és világ közvélemény szemében az emigráció egész csehszlovákellenes tevékenységének kompromittálására; az egyes emigráns csoportok közötti ellentmondások elmélyítésére és fokozására;
- az emigráns tömegek olyan irányu befolyásolására, amely elősegítene a CSSZK-hoz és a szocializmushoz ellenségesen viszonyuló emigráció vezetését és az emigráns szövetségek és szervezetek egyszerű tagjai közötti szakadék elmélyülését. A CSSZK és a szocializmus szempontjából előnyös befolyás

gyakorlását az emigránsok fő tömegeire a CSSZK-hoz való pozitív viszony fokozása érdekében.

Ezeket a feladatokat azoknak a sajátos eszközöknek a segítségével oldjuk meg, amelyekkel a hirszerzés rendelkezik, de a feladatok megoldása a csehszlovák elhárítás illetékes al-egységeivel való szoros együttműködésben történik.

A csehszlovák hirszerzés az emigráció elleni munkára 1969 után kezdett komolyabb figyelmet fordítani. Bizonyos pozitív eredményeket értünk el, részben az emigráns szervezetek diszkreditálása és bomlasztása terén. Sikerült elérni az ellentmondások fokozódását és kiéleződését a régi /:1948-as:/ és az új /: 1968-69-es:/ emigráció, valamint a szlovák és a cseh emigráns szervezetek között.

Az elmúlt három év folyamán kb. 80 aktív intézkedést realizáltunk a csehszlovák emigráció bomlasztása és az ellenséges ideológiai központok bomlasztó tevékenységének leleplezése céljából. Ezen intézkedések közül egy egész sor akció irányult a "Szabad Európa" rádió tevékenységének leleplezésére, amely igen szoros kapcsolatokat tart fenn a csehszlovák emigrációval. 1973-ban és 1974-ben - a rájuk bízott feladatok végrehajtása után - a csehszlovák hirszerzés két munkatársa tért vissza a CSSZK-ba, akiknek munkájuk során sikerült behatolni az emigráns szervezetek vezetőségébe.

A "Holt árnyak szövetsége" címen kiadásra került egy brossura, számos riportot állítottunk össze és közvetítettünk rádióadásainkban, melyekben lelepleztük az emigráció bomlasztó tevékenységét.

- 216 -

Mindezek az intézkedések arra irányulnak, hogy bemutassuk a széles közvélemény előtt az emigráció vezető köreinek valódi ellenforradalmi arculatát; a "Szabad Európá-nak a demokráciáról, a humanizmusról, az 1968. évi csehszlovákiai ugynevezett ujjászületési folyamat "emberi arculatáról" szóló hamis propagandája alapján rámutattunk a csehszlovák emigráció reakciós köreinek valódi céljaira és szándékaira; bemutassuk azt a valódi szerepet, amelyet az ellenséges különleges szolgálatok terveiben a "Szabad Európának" szánnak a szocializmus elleni harcban; hogy bemutassuk az emigráció reakciós részének emberi, morális és erkölcsi szegénységét, melynek képviselői becsstelen és lelkiismeretlen emberek, akik pénzért a legalantasabb lépésekre is kaphatók Hazájuk, saját népük ellen, hogy felhasználjuk az emigráció egyes vezetői közötti személyes nézeteltéréseket az emigráció további bomlasztása és a kölcsönös bizalmatlanság fokozása érdekében.

A csehszlovák hirszerzés által az emigráció bomlasztása és legreakciósabb képviselőinek kompromittálása érdekében végrehajtott aktív intézkedések igen kedvező visszhangot váltottak ki a CSSZK-ban. A "Szabad Európa" munkatársai között fejvesztettség tapasztalható, mivel nem képesek megcáfolni a CSSZK-ban közzétett anyagok helytállóságát. A rádióállomás amerikai vezetésének reagálása a végrehajtott intézkedésekre egyelőre nem ismeretes. Egészében véve az általunk végrehajtott intézkedések hatása az emigráns tömegekre erősebbnek bizonyult, mint az várható volt /ezeket az adásokat külföldre is sugároztuk/. Első reagálásként a rádióállomás munkatársai között a kölcsönös bizalmatlanság és gyanakvás fokozódása tapasztalható.

- 22 -

A legaktívabb emigráns központok feldolgozásában és az ellenséges ideológiai központok bomlasztó tevékenysége elleni harcban a csehszlovák hírszerzés aktívan együttműködik a testvéri szocialista országok hírszerzéseivel, elsősorban a lengyel és magyar szolgálatokkal, az NDK hírszerzésével és természetesen a szovjet elvtársakkal. Ez az együttműködés jó eredményekkel jár, azért szándékunkban áll a jövőben is mélyíteni és bővíteni azt.

A jelenlegi szakaszban, amely a Szovjetunió és a szocialista közösség más országainak támadólagos békepolitikájával és a békés egymás mellett élés politikája realizálása ügyében elért sikerekkel jellemezhető, rendkívüli mértékben fokozódik a hírszerzés által megvalósított ügynöki-operatív intézkedések politikai kockázata. Bármely kudarc, bármely balsiker /lebukás/ igen komoly kárt okozhat mind az egyes szocialista országok, mind az egész szocialista közösség állami és politikai érdekeinek.

Kudarcainkat az ellenség felhasználhatja és fel is használja állami és pártpolitikánk kompromittálására és e politika kétségbe vonására. Az ellenség ügyesen felhasználja e balsikereket arra is, hogy az állami és pártszerveket a hírszerzés ellen hangolja, melynek tevékenységét úgy állítja be, mint gátló tényezőt a pozitív és konstruktív politika realizálásában.

Engedjék meg ennek, ebben az évben előfordult konkrét példák alapján történő bemutatását. Immáron néhány éve folynak tárgyalások a CSSZK és Ausztria között a meglévő jogi és vagyoni problémák rendezése ügyében. Abban a pillanatban azonban,

amikor valamilyen pozitív és konstruktív fordulat, vagy előrelépés következik be ezeken a tárgyalásokon, az osztrák fél haladéktalanul provokációs tevékenységhez kezd, melynek következtében elhidegülés áll be, sőt olykor az államközi kapcsolatok ideiglenes befagyasztására kerül sor.

1974 őszén, amikor a csehszlovák-osztrák tárgyalások a befejező fázishoz értek, az ügynöki-operatív munkában egyáltalunk elkövetett hiba folytán lehetővé tettük az ellenségnek, hogy az osztrák tömegtájékoztatási eszközök révén kémhisztéria-kampányt indítsanak, amely még a mai napig is tart.

Két alkalommal, amikor az osztrák biztonsági szervek nem sokkal a CSSZK külügyi delegációjának Bécsbe érkezése előtt realizáltak két akciót, a hirszerző intézkedések előkészítése és végrehajtása során hibákat követtünk el, melyek kudarchoz vezettek és az osztrák biztonsági szervek beavatkozásával végződtek. A második példa Angliára vonatkozik és szemléltető példája annak, hogy az ellenség a gyakorlatban alkalmazza a csehszlovák külügyminisztérium és a csehszlovák hirszerzés közötti viszonyban az ellentmondások kialakítására irányuló taktikát.

1973 második felében az angol fél intenzív kampányt kezdett a CSSZK befolyásolására abból a célból, hogy a csehszlovák hivatalos szervek adjanak utasítást a kereskedelmi képviselőt és a követség fedése alatt Angliában dolgozó hirszerzők visszahívására. Szükségesnek tartjuk megjegyezni, hogy ezen munkatársak közül egyeseket felderített az ellenség az 1968-1969-ben történt áruságok eredményeként. Az angol külügyminisztérium a kétoldalú kapcsolatok egész további fejlődését a CSSZK londoni követségén végrehajtandó személycsere feltételéhez kötötte.

Ezt az érvelést sajnos, a CSSZK külügyminisztériumának egyes munkatársai is akceptálták, akik a csehszlovák hirszerzés munkatársainak Londonból történő visszahívásában látták az államközi kapcsolatok megjavításának egyetlen lehetséges utját. Az adott probléma politikai aspektusainak alapos tanulmányozása után ez év elején utasítást adtunk a csehszlovák hirszerzés munkatársai nagy részének Angliából történő visszahívására. A csehszlovák-angol kapcsolatokban azonban semmiféle észrevehető javulás nem állt be.

A nemzetközi feszültség enyhülésének jelenlegi szakaszában a csehszlovák hirszerzés elé az alábbi feladatokat állítjuk:

- minden előkészületi stádiumban levő hirszerző intézkedés realizálása politikai aspektusainak alapos mérlegelését;
- minden hirszerző intézkedés célszerűségének és célirányosságának pontos meghatározását;
- valamennyi operatív intézkedés szervezése és valóra váltása során maximális pontosságra és megbízhatóságra való törekvést.

Gyakorlatilag a csehszlovák hirszerzés tevékenységének valamennyi szférájában az ügynöki-operatív helyzet állandó rosszabbodása tapasztalható. Ez a körülmény vonatkozik Angliára, Franciaországra, Olaszországra, Belgiumra, az NSZK-ra, Svájcra és Ausztriára, ahol állandóan aktivizálják tevékenységüket a helyi elhárító szolgálatok. A külföldön levő csehszlovák hi-

- 25 -

vatalok munkatársainak lakásán az ellenség állandóan házkutatásokat tart, kobzásokat eszközöl, stb., s ezeket az akciókat büneselekményeknek álcázzák. Aktiv figyelés alatt tartják a csehszlovák hirszerzőket és a csehszlovák hivatalok "tisztá" munkatársait. Az az aktiv kémhisztéria-kampány, amely Angliában, az NSZK-ban, Svájcban és Ausztriában folyik jelentős negatív hatást gyakorol mind a rezidenturák ügynöki tevékenységére, mind pedig egész kapcsolat-építő tevékenységükre.

Az operatív ügynökhelyet bonyolultabbá válásának egyik kísérő jelensége az a taktika, amelyet az ellenség alkalmaz a külszolgálatra küldendő csehszlovák állampolgárok részére történő vizum kiadása során. 1974-ben például az angol külügyminisztérium nem adott vizumot azon csehszlovák állampolgárok egyikének sem, akikkel kapcsolatban megállapítható volt, hogy valamilyen kapcsolatban állnak a biztonsági szervekkel. Hasonló politikát folytat Franciaország és Kanada is a vizumkiadás kérdésében. Ez a gyakorlat azt bizonyítja, hogy a NATO-tagállamok integrált rendszerrel rendelkeznek a szocialista országok különleges szolgálatainak munkatársainak nyilvántartására és közöttük aktiv, kölcsönös adatcsere áll fenn. A birtokunkban levő egyes adatok, sajnos, nem teszik lehetővé hasonló operatív intézkedések megvalósítását.

Ebben a vonatkozásban közös és sürgős feladatunkat abban látom, hogy meg kell teremtenünk az ellenséges különleges szolgálatokra vonatkozó integrált adat- és információ átadási és kicserélési rendszert, amelyet tevékenységünk során aktívan fel tudnánk használni!

- 26 -

Az operatív ügynökhelyzet kiéleződése azokban az országokban is tapasztalható, ahol egészen a közelmúltig viszonylag kedvező feltételek voltak a hirszerző tevékenységre. Az Algériával kapcsolatos adatok a helyi elhárító szervek tevékenységének aktivizálódásáról tanuskodnak.

Aktívan dolgozik a külső figyelő szolgálat, ezen kívül olyan adminisztratív és rendőri intézkedések kerülnek megvalósításra, amelyek a helyi lakosoknál elősegítik a félelemérzet fokozódását, saját létükért való aggodalmat a lakosság azon rétegeiben, amelyek potenciálisan érdeklődésre tarthatnak számot a csehszlovák hirszerzés részéről. Ezt egyik ellenőrzött és megbízható ügynökünk példája alapján erősíthetjük meg, aki miatt más országokban dolgozott, rendkívül aktív és eredményes munkát végzett, de elutasította a szerveinkkel közvetlenül Algériában való kapcsolattartást. Egyenszen közölte, hogy félti az életét.

Komoly mértékben kiéleződött az ügynöki-operatív helyzet az EAK-ban is. A helyi elhárítás a huzamosabb időre szóló perspektivikus tálalás módszerének alkalmazásával dolgozik. Az államapparátus tisztviselőivel kapcsolatban alkalmazott adminisztratív és rendőri intézkedések jelentős mértékben megnehezítik rezidenturánknak a szükséges kapcsolatok felderítésével és megerősítésével összefüggő tevékenységét. Az EAK-ban jelenleg bizalmi kapcsolatok felhasználásával folytatjuk a hirszerző tevékenységet, e kapcsolatok azonban elutasítják a konspiráció minden elképzelhető formáját és minden lehető módon kitérnek a lakáson kívüli találkozások elől.

Az ügynökhálózati tevékenység, valamint az egyiptomi és ausztriai ügynöki munka mélyreható elemzésének eredményeként rend-

kivül komoly hiányosságokat állapítottunk meg. A viszonylag kedvező ügynöki-operatív helyzettel rendelkező országokban az ügynöki-operatív munka a múltban is és jelenleg is alacsony színvonalon áll szakmai tekintetben.

Megsértik a konspirációs elvek betartását a hirszerző tevékenység megszervezésének kérdéseiben, nem fordítanak kellő figyelmet az ügynökség nevelésére. Tipikus vonásként említhető meg a könnyelműség és az abszolút biztonságérzet. Pontosan ezek azok a hiányosságok, amelyek ausztriai és egyiptomi tevékenységünkön is megmutatkoznak.

A CSSZK számára hirszerzői érdeklődést képező országok általános ügynöki-operatív helyzetét elemezve az alábbi következtetésekre jutottunk:

- a további hirszerző tevékenység során meg kell erősíteni a konspirációt és le kell mondani az ellenség előtt ismertté vált hirszerző módszerekről;
- mélyrehatóbban kell kidolgozni és szélesebb körben alkalmazni az idegen zászló égisze alatti együttműködésbe történő bevonás módszerét; ehhez kiterjedtebben kell alkalmazni az eddig szerzett tapasztalatokat;
- aktívabban kell alkalmazni a hirszerző tevékenység fedési módszerét;
- fokozni kell az illegális pozíciókról történő hirszerzést.

A csehszlovák hirszerzés szempontjából érdeklődésre számot tartó országokban levő ügynöki-operatív helyzet bonyolultabbá

válása mellett az ellenséges különleges szolgálatok - de elsősorban a CIA részéről - a tevékenység aktivizálódása tapasztalható. E szolgálatok igyekeznek minél mélyebben behatolni külképviseleti szerveinkbe és a harmadik országokban levő csehszlovák kolóniákba. Az ellenséges különleges szolgálatok, de főként az USA különleges szolgálatainak aktivitása a harmadik országokban sokkal szembetűnőbb, mint a saját országok területén. A CIA munkatársai feszült figyelemmel kísérik diplomatáinkat, kereskedelmi küldöttségeink tagjait és a különböző szakembereket, akik huzamosabb ideig tartózkodnak a harmadik országok területén. Különös érdeklődést tanusítanak a kereskedelmi képviseletek és más csehszlovák hivatalok tevékenysége iránt. Többek között az EAK-ban, néhány más arab és afrikai államban, de még néhány latin-amerikai országban is.

Nyilvánvaló, hogy a CIA jelentős erőfeszítéseket tesz a perspektivikus ügynökhálózat létrehozására. A kapcsolat kialakítása, sőt a konkrét személy beszerzése után sem törekszenek az amerikaiak arra, hogy a CSSZK területén tartásuk fenn vele a kapcsolatot, a kapcsolattartás kérdésében a fő súlypontot a harmadik országokba helyezik át. Ezenkívül - a rendelkezésünkre álló adatok szerint - az amerikaiak - ritka kivétellel - olyan személyekre irányítják beszerzési tevékenységüket, akik alacsonyabb beosztásban vannak, valószínűleg azzal a számítással, hogy a továbbiakban kerülnek magasabb pozíciókba.

Az ellenséges különleges szolgálatok tevékenységére vonatkozó adatok azt bizonyítják, hogy e szervek jól tájékozottak

- 29 -

a csehszlovák kolóniákban levő helyzetről, hogy aktívan együttműködnek egymással, átadják egymásnak az egyes személyekre vonatkozóan megszerzett információkat és adatokat, az illető fényképeivel együtt. A CIA munkatársai különös figyelmet fordítanak azokra a személyekre, akiknek politikai felkészültsége és eszmei meggyőződése kívánnivalót hagy maga után.

Módszertani szempontból érdekesnek mondható az a tény, hogy az egyes csehszlovák állampolgárok feldolgozásában egyidejűleg néhány hivatásos CIA munkatárs vesz részt, sőt, vannak esetek, amikor a feldolgozást 4 személy végzi. Az utóbbi két évben három olyan kísérletet jegyeztünk fel, amikor megpróbálták beszervezni a csehszlovák hirszerzés hivatásos munkatársait /Athén, Róma, London/. E kísérletekhez alapjában véve azok a politikai nézetek szolgáltattak alapot, amelyeket az adott konkrét munkatárs vallott az 1968-69 években. Az ellenség mind a három esetben a közvetlen beszerzés módszerét alkalmazta - hosszadalmas, előzetes feldolgozás nélkül.

A CIA munkatársai Latin-Amerikába, az EAK-ban és Belgiumban igyekeznek félhivatalos kapcsolatokat fenntartani hivatásos munkatársainkkal és gyakran meghívják őket különböző estélyekre, coctailokra, stb. Ennek során elsősorban azokat a személyeket igyekeznek felderíteni, akik jóindulatúan viszonyulnak az amerikaiakhoz.

A csehszlovák hirszerzés, különösen ebben az évben a harmadik országokban folytatott tevékenységét az ellenséges különleges szolgálatokba történő behatolásra irányította, amelynek során a tálalás, operatív játszmák, valamint az ellenséges különleges szolgálatok elgondolásának, szándékai-

nak, terveinek, tevékenysége formáinak és módszereinek leleplezését célzó munkamódszert alkalmazta.

A tapasztalat azt mutatja, hogy éppen az ellenséges különleges szolgálatok tevékenysége elleni harcban vannak jó feltételek a szocialista országok hírszerzői közötti kétoldalu együttműködésre. Maximumot tudni az ellenség különleges szolgálatainak tevékenységéről - ez fő feladataink egyike. Ismerni kell ezeknek a különleges szolgálatoknak személyi állományát, tevékenységének formáit és módszereit, valamint a hivatalos és konspirált objektumok helyét. Szolgálataink mind saját erejükből szerzik meg ezeket az adatokat.

Figyelembe véve azt a szerepet, amelyet az ellenséges különleges szolgálatok játszanak a világ különböző részein a szocialista közösség országai elleni bomlasztó tevékenység szervezésében, célszerűnek látszik erőink koncentrációja a közös ellenség elleni harcnak ezen a területén is.

Mi itt nem a baráti hírszerzések közötti tevékenységi szféra felosztására gondolunk, hanem az információszerzésre irányuló erőfeszítések koncentrálására és azok minél teljesebb felhasználására. Célszerű lenne hozzájárítani egy olyan egységes központ létrehozásához, amely az ellenséges különleges szolgálatok tevékenységének formáira és módszereire, e szolgálatok által felhasznált objektumok személyi állományára vonatkozó adatok gyűjtésével és összesítésével foglalkozna.

Ebbe a központba juttatnánk el a szolgálataink által szerzett értesüléseket. A központban minden beérkező információ mélyreható elemzésre és feldolgozásra kerülne.

A magunk részéről az integrált információs központ létrehozásához az USA külpolitikai szolgálatait rendszerének feldolgozásával járulunk hozzá, amelynek keretében nyilvántartást vezetünk valamennyi amerikai állampolgárról, akik 1945 óta dolgoztak vagy dolgoznak ebben a rendszerben. Mint a rendelkezésünkre álló adatokból kitűnik, e szolgálatok fedése alatt körülbelül két és félezer hivatásos hirszerző dolgozik. 1975 végéig e nyilvántartásban szereplő valamennyi adatot számítógép-rendszerre visszük. A csehszlovák hirszerzés fokozott figyelmet fordít az aktív intézkedések és pszichológiai akciók alapos előkészítésére és realizálására.

A jelenlegi időszakban ezen a téren az alábbi főbb intézkedések realizálására irányul tevékenységünk:

- 1./ A CIA és az USA hadipari komplexuma chilei ellenforradalmi puccs előkészítésében és végrehajtásában betöltött szerepének leleplezése. A cél a fasiszta junta kompromittálása és a latin-amerikai országok közvéleményének befolyásolása a chilei politikai foglyok kiszabadításáért folytatott harc aktivizálása érdekében. A mai napig hét akciót realizáltunk, amely arra irányult, hogy aktivizáljuk néhány tekintélyes latin-amerikai politikus és közéleti személyiség fellépését a katonai junta politikája ellen. Az általunk végrehajtott intézkedések eredményeként hívták össze a RUSSEL bíróság ülését, amelyre ez év májusában került sor Rómában, ezen intézkedések segítették elő a chilei haladó erők támogatására alakult Szolidaritási Bizottságok létrehozását és tevékenységük aktivizálását a latin-amerikai országokban.

2./ Magyarányu intézkedésnek számít azoknak az ellenintézkedéseknek sorozata, amelyek megvalósítását az USA fennállása 200 évfordulójának ünnepeire időzítettünk. Ezen akciók realizálásának célja az USA fennállásának 200 évfordulójával kapcsolatban az amerikaiak által megvalósításra kerülő intézkedések semlegesítése és a közvélemény szemében azoknak a reakciós elemeknek a diszkreditálása, amelyek megtalálhatók az USA-nak, mind a bel-, mind a külpolitikájában. Ezen aktív intézkedés-sorozatból 15 a realizálás stádiumában van. Ezen akciók előkészítésében és megvalósításában kétoldalu alapon együttműködünk néhány testvéri szolgálattal.

A szocialista országok szempontjából előnyös befolyásolást célzó aktív intézkedések területe széles körű lehetőségeket teremt hirszerzéseink további együttműködéséhez és nekünk ezeket a lehetőségeket maximálisan ki kellene használni.

Felszólalásomban számos olyan tényt soroltam fel, amelyek a szocialista országok valamennyi szolgálata közötti együttműködés további fejlesztésének szükségessége mellett szólnak. Az általunk elért eredményeket - a jelentős kihasználatlan tartalékok ellenére - pozitívan kell értékelni. Erősödtek a kölcsönös kapcsolatok, együttműködésünk valóban sokoldaluvá válik. Együttműködésünk valamennyi területén felfelé ivelő tendenciák tapasztalhatók.

Az elmúlt évben jelentős mennyiségi és minőségi növekedés érezhető a politikai és tudományos-technikai információk kicserélése terén.

Bővül a konkrét együttműködés az ügynöki-operatív tevékenységben, a közös operatív intézkedések realizálásában, az operatív jellegű és a különböző veszélyes szituációk kialakulásával kapcsolatos információk stb. cseréjében.

Engedjék meg, hogy a CSSZK Belügyminisztériuma és a csehszlovák hírszerző szervek vezetése nevében biztosítsam a testvéri hírszerző szolgálatok valamennyi képviselőjét arról, hogy mi a magunk részéről minden lehetőt megteszünk együttműködésünk további sikeres fejlesztése érdekében.

Köszönetünket fejezzük ki a közreműködésükért, amelynek során aktuális nemzetközi problémák kapcsán segítségnyújtást nyújtottak.

E tanácskozás rendkívül jelentős, mivel a lengyel hírszerzők 30. évfordulójára kerül sor. Ezen történelmi dátum alkalmából forrón és szívesen köszönjük a lengyel barátainkat, és az OZK képviselői kereténél a lengyel hírszerzőkkel való együttműködésükért.

Ezzel kapcsolatban szeretném felhívni a figyelmet arra, hogy az országunk életében kialakult helyzet miatt a szociális országokkal való együttműködésnek a Mongol Népi Forradalmi Hatalomok és a Mongol Népköztársaság kikiáltásának évfordulóján.